

Textos: Familiars i amics de Lluçia Mas, Jordi Gumí i Joel Casanova

Un any de comiats

Lluçia Mas amb Raimon Panikkar

Lluçia Mas i Solà

Inici d'un Conte d'Hivern

En Lluçia Mas va nèixer a Vic el 12 d'abril de 1928. Fill de Lluçia Mas Rovira i de Josefa Solà Vivet, ambdós vigatans. L'avi Ciano era músic. Acompanyava el cinema mut amb el piano; de jove havia format un trio amb violoncel i violí. Recordava aquells temps en què anaven amb el contrabaix carregat en una mula fent el camí de Tàvertet a Sau per tocar a les festes majors. L'avi i el pare cantaven a primera vista totes les misses. L'altre ofici de la família era el de la pintura mural i decoració. Als 5 anys l'àvia li pintava les galtes al Lluçianet perquè tingués més bon color (era dur l'hivern a Vic amb una sola estufa a la cuina...). En sortir d'escola el meu pare anava cada dia a aprendre música i a dibuix. Continuarà els estudis musicals amb el

compositor Rafael Subirachs. Amb catorze anys, recent acabat el batxillerat i havent fet dos anys de comptabilitat i gestoria, es va vestir el mono de treball per formar part de l'equip de pintors de la família junt amb el seu pare i el seu oncle. Possiblement fos un noi una mica inquiet (ara potser en diuen hiperactius), i conta que un dia l'àvia el va dur al metge. El doctor li va recomanar d'anar a La Patagònia. Juntament amb els seus amics Joaquim Gafes i Josep Ordeig funden l'Agrupació Sardanista de Vic, «cosa que no era gens fàcil perquè a Catalunya no n'hi havia ni una»¹. Organitzen així les primeres audicions de sardanes a Vic. Als disset anys compon la seva primera sardana titulada *A en Paulí*. Arribaran a ser unes 37 en total, on s'inclouen unes quantes «Reverses». També escriu diverses peces corals. Als 22 anys és president d'onze associacions. Amb els seus amics fan teatre (trobar un bon final era el més difícil!!). Mentre és a Vic exerceix de Sots-director de l'Orfeó Vigatà (fundat pel seu oncle, el Prohom Mossèn Miquel Rovira) entitat on recentment li han rendit un homenatge. Finalment

és Capità de l'equip de futbol; això consisteix en fer-se responsable de les samarretes i la pilota (les samarretes brutes o netes...?).

El pare explicava com mentre pintaven l'església de Sau, fugia quan podia amb la bici a Vic per anar a dirigir l'Orfeó.

L'any 1956 es casa amb l'Isabel Caballé Grasa de vint-i-un anys, pianista, pedagoga i Cap d'Estudis de formació musical per a mestres al Castell de la Mota a Cadis. La família Mas Caballé s'instal•la a Barcelona vers l'any 1961. El pare es fa càrrec d'una fàbrica d'estampació tèxtil que feia fallida. En aquells primers anys s'implica a fons amb tot el moviment d'Òmnium Cultural que coneixia aleshores els seus inicis.

Un diumenge de 1968 pugen a Tavertet, ara ja té cotxe, i quatre fills. Tant li havia esmentat el seu pare el delit d'aquelles baixades de Tavertet a Sau de nit seguint les llumetes serpentina dels fanalets, que un dia calia anar a conèixer aquest poble perdut...

Aquell mateix dia varen demanar si es llogava cap casa allí, i així va ser com ens vàrem instal•lar als baixos de Can Felò. Sembla ser que als meus pares els hauria agradat quedar-se en aquella casa però en aquells dies no estava a la venda. Al cap de dos o tres anys varen comprar un tros molt desnivellat de terreny ple de pedres on saltaven els conills i on segons diuen, s'hi amagaven a cops els enamorats.

Tal i com en Xavier Viladomat molt bé esmenta que l'havia conegut, el meu pare duia una vida reservada i preservava força la seva intimitat. Què se n'havia fet d'aquell xicot engrescador? Nosaltres no sabríem dir gaire el què.

De la seva amistat aquests darrers vint anys amb el filòsof de Can Felò, en Raimon Panikkar, destaquen al meu parer certa compatibilitat d'unes personalitats força antagòniques, si bé tots dos compartien un caràcter viússim.

Un dia, no fa gaire, mentre fumava el puro a fora havent dinat i mirava l'horitzó de la cinglada, li vaig demanar:

—Tu pare, a part d'El Tavertet, has estimat alguna altra cosa? — (a cops

em permeto de fer preguntes hiper-realistes a les persones que tinc més aprop). El que em va respondre no ho puc transcriure aquí perquè forma part de la privacitat. En tot cas va ser una resposta profunda, vastament sincera i que albergava dosis de frescor.

Cecília Mas
Filla de Lluçia Mas
La Garriga, 2 de desembre de 2013

1. Entrevista d'Àlex Riera per *La revista de l'Orfeó*

*

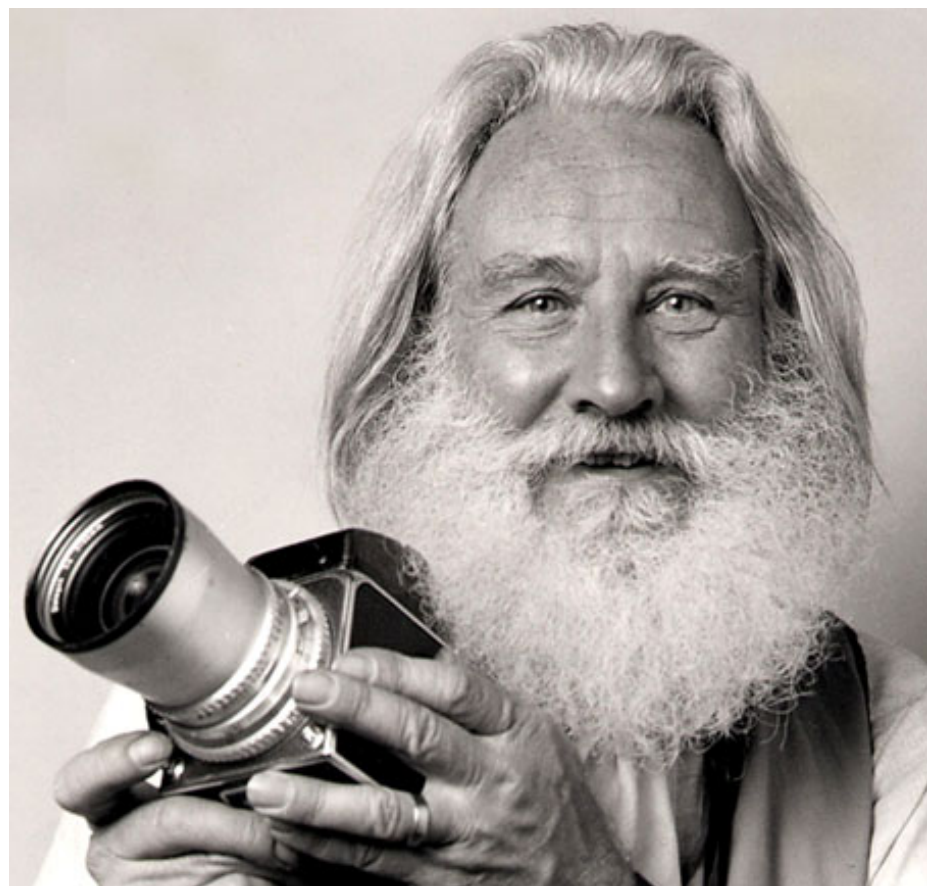
Lluçia Mas i Solà

Jordi Gumí i Cardona

Ha mort el nostre veí i amic, en Jordi Gumí.

Dimecres 19 de setembre de 2013, va morir als vuitanta-dos anys, en el procés postoperatori d'una intervenció quirúrgica al cor, el nostre veí i amic entranyable de Tavertet, en Jordi Gumí Cardona, profundament vinculat des de fa més de 40 anys amb Tavertet.

Jordi Gumí l'any 1992, Autoretrat

Jordi Gumí l'any 1979,
En campanya

La seva relació personal amb Tavertet ha estat sempre orientada vers el seu profund sentit de catalanitat, així com al seu esforç per la preservació de l'enorme patrimoni cultural i humà que atresoren els pobles de Catalunya i, particularment, Tavertet.

La seva natural senzillesa i bonhomia han definit sempre la seva relació amb la gent que, a prop de ell, hem pogut gaudir de la inesgotable capacitat de cercar els aspectes més insòlits i suggerents de la vida quotidiana, sovint per a tots, massa prosaica i faltada d'estímuls. Al seu costat tot adquireix una dimensió crítica però carregada del positivisme essencial que ell ens ha transmès; tal i com ha viscut sempre en Jordi Gumí, cercant l'equilibri amb serenor.

En el decurs dels quatre o cinc anys que a la Fundació Vivàrium es van fer els actes nomenats «Matins Culturals a Vivàrium», destinats a «entretenir» a les persones que arribaven a Tavertet per assistir als diàlegs («Matins Culturals a Vivàrium» que no tenien res a veure amb els diàlegs interculturals de la tarda dels mateixos dissabtes), ell en va ser el responsable d'organitzar-los i el coordinador amb els diferents ponents i/o artistes que hi van participar.

Els últims sis anys ha estat regidor de Cultura a l'Ajuntament de Tavertet.

Nascut a Barcelona el 1931 i químic de formació, des dels anys seixanta es va especialitzar en fotografia científica aplicada a la documentació d'obres d'art i, molt específicament, en la fotografia per a il·lustració editorial.

Va exercir de professor de fotografia a l'Escola Massana de Barcelona fins que es va jubilar el 1996. Del 1972 al 1983 va ser cofundador i també sotsdirector de l'Institut d'Estudis fotogràfics de Catalunya.

L'any 2010 va ser distingit amb la Creu de Sant Jordi «per la seva tasca difusora de la imatge de Catalunya, en la il·lustració de nombrosos volums». La principal activitat en la seva carrera va ser la il·lustració de publicacions, especialment per a llibres sobre Catalunya, amb imatges d'art, cultura, geografia, documentació popular i recerca de tradicions. Un dels treballs que ell més s'estimava eren els sis volums dedicats al romànic i al gòtic català.

Que les seves petjades ens serveixin de guiatge, sempre en el nostre record més entranyable.

Xavier Viladomat

Joel Casanova i Martí

«Un univers, únic, sen- cer i amb detalls és el que construïm lentament po- sant-hi tota l'atenció. Per què? Perquè és el nostre i el dels nostres; tot hi està en relació, tot es toca i reconeix. És evident, ho hem fet nosaltres i ens l'estimem tant! Res el podria repetir i és per això que és únic en el temps i l'espai, vist des de molt amunt, és ple de fils que mantenen una unió de totes les coses que són persones, vivèn- cies, terres, paisatges, bos- cos, la música i tot allò que ens ha anat obrint camins.»

Joel Casanova Martí, 2013

Des de ben amunt, sentim, tots els que vàrem conèixer, apreciar i estimar en Joel, sentim aquesta unió de fils que encara perduren tot i la seva absència física.

Curiós de mena, ompliríem fulls i fulls de tot allò que el va cridar cap al Collsacabra... la natura, els boscos, les fagedes, els cingles, el pla d'Aiats, Can PocaRoba, els Sangles, Cabrera, les Roques Encantades, el camí ral, el Dolmen de Puigsespedres, el carrer del pont, Can Perxes...

Espais i racons teixits amb la música. Tot va ajudar a fer créixer el seu univers aquests darrers anys i a fer créixer dins ell una vitalitat innata que el va fer encara més savi i més gran.

I el més bo de tot, és que va saber teixir aquest univers compartint-lo amb persones que ara seguim aquí i que ens cuidarem de que la seva persona segueixi vivint dins altres cossos, formes i projectes.

Alguns d'aquests projectes son les seves composicions que veuran la llum aviat en forma de disc amb el grup "Futimé de Faigs" www.futimedefaigs.com. Nou cançons que tracten del seu món, la natura, la vida i els oficis perduts...

Aquí un fragment d'una de les seves cançons, «Herodot» que no és més que un retrat de la seva essència com a persona.

«És un tabalot un poc ansiós i amb gens de ganes de dormir. Somnia que embarca en solitari,
Amb galeres que el saluden i obren pas, [...] I la gent li pregunta si més enllà hi ha d'altres móns i que com són?
I amb l'entusiasme d'un nen Promet que partirà per explicar i descobrirà quelcom fonamental
Que hi ha molts més móns dels que ens pensàvem
I cadascun és únic i important.»

Aquest viatge en solitari que has emprès, esperem que l'estiguis vivint immensament perquè així vivies tu la vida i perquè així ens has ensenyat que s'ha de viure sempre.

Gràcies per tot i per compartir temps i espai amb nosaltres.

T'estimem.

Anna Busanya

Al la pàgina anterior,
Joel Casanova
i Moorath.

En aquesta, ambdós
també amb l' Arlet.

